

Strategi för bredband 2021-2025

OSKARSHAMNS KOMMUN

Version 0.5_2021-01-12

Innehållsförteckning

Förord	3
1 Inledning	3
1.1 Syfte	3
1.2 Definition av bredband	3
1.3 Utfall strategi 2015-2020	3
1.4 Nationella och regionala mål	5
2 Strategi Oskarshamns kommun 2021-2025	6
2.1 Vision	6
2.2 Mål	6
2.3 Strategiska områden	6
3 Referenser	9

Förord

1 Inledning

1.1 Syfte

Syftet med denna strategi är att beskriva vision, mål och insatser för bredbandsutbyggnaden i Oskarshamns kommun (nedan även kallad ”Kommunen”) under perioden 2021-2025. Syftet är också tydliggöra Oskarshamns kommuns roll för invånare, företag, byalag och kommersiella aktörer inom området.

Underliggande riktlinjer för bredbandsutbyggnaden detaljeras i separat dokumentation.

1.2 Definition av bredband

Bredband är ett samlingsnamn för olika tekniker som gör det möjligt att ansluta till internet med hög överföringshastighet. Det finns inga bestämmelser som reglerar hur hög överföringshastigheten måste vara för att få kallas bredband. Normalt ger bredbandsuppkoppling dock möjlighet att hämta och skicka stora mängder digital information som telefoni, radio, bilder och musik.

Ofta görs en uppdelning mellan fast bredband och mobilt bredband. Med fast bredband är du ständigt uppkopplad mot internet och betalar en fast avgift oavsett hur mycket du använder bredbandet. Mobilt bredband är en trådlös anslutning som är uppkopplad via mobiltelefonnätet. Skillnaden mellan fast och mobil anslutning är att du vid fast anslutning är knuten till en viss plats. Vid användning av mobilt bredband kan du oftast förflytta dig geografiskt under tiden som du surfar. En förutsättning är att det finns täckning i mobilnätet på den plats du befinner dig.

Även andra typer av trådlösa lösningar med radiolänk finns och tekniker utvecklas hela tiden.

1.3 Utfall strategi 2015-2020

Oskarshamns kommuns tidigare antagna strategi för bredband spände över perioden 2015-2020. Den övergripande målsättningen låg i linje med den dåvarande nationella strategin samt den regionala strategin, med en *målsättning* om att 100% av alla hushåll och företag i kommunen skulle ha tillgång till bredband om minst 100Mbit/s år 2020. Som delmål definierades att följande områden i kommunen skulle ha tillgång till 100 Mbit/s under 2017: *Tätorterna i*

Påskallavik, Fårbo, Figeholm och Kristdala. De geografiska områdena Kristdala norra, Kristdala södra, Bockara – Korsvägen, Björnhult-Hammarsbo och Tjuståsa.

Den mest tillförlitliga uppföljningen av tillgång till bredband görs via Post- och telestyrelsens (PTS) årliga mätning där det i dagsläget endast finns underlag för 2019. Den visar att 95,32% i tätbebyggt område i kommunen har tillgång till bredband [1] men endast 32,10% i glesbebyggt område. Beaktas ska då att två omfattande glesbygdsprojekt för Björnhult-Hammarsbo och Tjuståsa samt Kristdala glesbygd etapp 1 ej är inräknade i 2019 års statistik.

Frånsett några små undantag har samtliga tätorter i kommunen fått tillgång till bredband under den gångna perioden. Utbyggnaden har till största del skett på kommersiell basis av marknadens aktörer där Kommunens roll primärt har varit att uppmuntra och stötta olika initiativ samt underlätta utbyggnaden utan några att avsätta skattemedel i någon större omfattning.

På landsbygden har också ett antal projekt genomförts som delvis finansierats via bidrag från Länsstyrelsen. Dessa projekt har ofta startas genom byalag men sedermera tagits över av kommersiella aktörer.

En övergripande sammanfattning av återstående delar i glesbygden är *Kristdala etapp 2, Oskarshamn nordöst (Misterhults landsbygd), skärgården, Gula fläcken*. Dessa områden är glest befolkade och har i vissa delar svårt terräng. Detta i kombination med att det i nuläget inte finns mer stöd eller i väldigt begränsad mängd att söka från Länsstyrelsen, gör att det i dagsläget inte finns några tydliga initiativ från kommersiella aktörer. En stor andel invånare, främst på landsbygden, saknar fortsatt bredband av hög kapacitet och mobila tjänster av bra kvalitet.

Samtidigt pågår avvecklingen av telestationer på landsbygden då Telia har påbörjat nedsläckningen av kopparnätet i delar av Oskarshamns kommun. Ofta i områden som idag inte har tillgång till fiber och där det trådlösa bredbandet inte når samma robusthet som kopparnätet kan erbjuda. Mätningar visar att det fortsatt finns vita fläckar på täckningskartorna för mobilt bredband.

Not. [1] Måttet innebär i princip att en redan fiberansluten byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma tiotal som den fiberanslutna byggnaden. För den exakta metoden se bilaga 1 i rapporten "PTS mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2019".

1.4 Nationella och regionala mål

1.4.1 Regeringens bredbandsstrategi

Regeringen nuvarande bredbandsstrategi heter ”Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi”. Strategin tar sikte på att hela Sverige ska vara uppkopplat med framtidssäkert bredband. Målsättningen innebär bland annat att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020 och att hela Sverige bör ha tillgång till snabbt bredband år 2025.

1.4.2 Region Kalmar läns bredbandsstrategi

Region Kalmar läns bredbandsstrategi 2018-2025 är ett handlingsprogram under Kalmar läns regionala utvecklingsstrategi. Strategins övergripande mål är att möjliggöra digital kommunikation i hela Kalmar län för alla, allt och alltid där bredbandsinfrastrukturen motsvarar användarens behov av digital kommunikation som stödjer digital omställning.

Delmålen är linje med nationella målen

1.4.3 Varför det är viktigt med fortsatt utbyggnad

En väl utbyggd bredbandsinfrastruktur är en förutsättning för samhällets digitalisering och vår fortsatta utveckling som kommun. Det ger tillgång till en större arbetsmarknad, större tjänsteutbud, nya utbildningar och ett större kulturutbud. Medborgare och företag som inte kan ta del av digitaliseringens möjligheter ges inte samma förutsättningar att nyttja de moderna samhällstjänster och kommersiella tjänster som i snabb takt flyttar till digitala plattformar. För ett hållbart samhällsbygge är bredbandsinfrastrukturen helt avgörande. Tillgången till digital kommunikation är en förutsättning för att leva, bo och driva företag på landsbygden och i skärgården.

Coronapandemin under 2020 med starka rekommendationer om att jobba hemifrån har också visat på det stora behovet av snabb och robust bredband för att kunna bo och arbeta i hela kommunen.

Därför är det prioriterat att komma i mål med utbyggnaden i vår kommun.

2 Strategi Oskarshamns kommun 2021-2025

2.1 Vision

Oskarshamns kommuns vision ligger i linje med regeringens och regionens vision om att *Oskarshamns kommun ska vara helt uppkopplat samt att företagare och invånare ska uppleva en användning utan begränsning.*

2.2 Mål

Invånare, näringsliv, besökare och ”saker” (IOT) i hela Oskarshamns kommun ska ges tillgång till digital kommunikation och därmed digitala tjänster

- Senast 2023 bör 100 procent av kommunens hushåll och företagare ha möjlighet att ansluta till bredband med 100 Mbit/s kapacitet
- Senast 2025 bör täckningsgrad och kapacitetsmålet ha ökat till 98 procent respektive 1 Gbit/s.

Målen kommer följas upp årligen via PTS och det finns vid varje redovisning en möjlighet för Kommunstyrelsen att omvärdera målen utifrån utfall och förändrad nationell eller regional målbild.

2.3 Strategiska områden

2.3.1 Kommunens roll

Kommuner har inte något reglerat kommunalt ansvar för bredbandsutbyggnad i dag men för att stärka kommunens konkurrenskraft och skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling krävs att kommuner samverkar med olika aktörer för att digital kommunikation ska göras tillgänglig för allt och alla. En självpåtagen roll är också att främja och underlätta för aktörer och vara delaktig i olika informationsaktiviteter och rådgivande insatser till invånare, föreningar och företag. Oskarshamns kommun har valt att ta ett steg till att aktivt stödja en utbyggnad och i form av olika insatser som beskrivs i strategin.

Oskarshamns kommuns roll är också att vara uppdaterad på utvecklingen inom digital kommunikation och olika stödformer.

2.3.2 Förhållningssätt och kommunala insatser

En fortsatt marknadsstyrd utveckling kompletterad med tillgängliga bidragsformer från statligt håll eller EU är fortsatt eftersträvanvärt för att nå kommunens bredbandsmål.

Där marknadskrafterna tillsammans med olika former av offentliga bidrag inte räcker till och där de affärsmässiga grunderna saknas krävs kommunala insatser genom olika former av stimulans. Det kan ske genom stimulans både till kommersiella aktörer samt fiberföreningar och bygger främst på passiv infrastruktur, som kanalisation för fiber.

- Etablering och upplåtelse av tomrör, men utan kommunalt driftansvar
- Köp av befintlig kanalisation för vidare upplåtelse

Trådlösa tekniker kommer sannolikt att vara en del olika aktörers utbyggnadsprojekt. Kommunen har möjlighet att utvärdera vilka möjligheter till insatser som finns gällande investering och ägande i trådlös teknik som t ex. samhällsmaster och antennlösningar.

Kommunen vill fortsatt agera som möjliggörare för att underlätta utbyggnad av bredband. Det kan ske genom olika insatser som;

- upplåtelse av kommunal mark, effektiv handläggning av grävstillstånd, anpassad taxa för återställning, bevaka, säkerställa och informera om samförsläggningmöjligheter och ge råd och stöd till föreningar

Även kommunal beställning av anslutningar inom ett utbyggnadsområde kan vara en möjlig väg framåt, s k ”stödköp”, för att underlätta efteranslutningar. Graden för stödköp regleras i handlingsplanen och beslutas från fall till fall.

Fortsatt säkra att tillgången till digital kommunikation blir en ingående del av samhällsplanering i kommunen genom planprocesser, exploateringar, etableringsprojekt etc.

2.3.3 Principer

Öppet nät är en viktig princip där hushåll och företag kan välja olika tjänsteleverantörer.

Ett fortsatt *samarbete* och en konkret *samverkan* med andra nätägare är huvudinriktningen för att säkra digital kommunikation till invånare, besökare och företagare.

Kommunen kommer aktivt att bistå föreningar och konsumenter med *rådgivning* och *information*.

Oskarshamns kommun har *inte* för avsikt att bygga ett eget fibernät eller trådlös infrastruktur i förvaltningsregi.

2.3.4 Finansiering

De kommersiella krafterna är en förutsättning för att möjliggöra digital kommunikation till nytta för invånare, näringslivs och samhälle. Det innebär en

fortsatt marknadsstyrd utveckling men i kombination med offentliga insatser för att nå uppsatta mål om tillgång till digital kommunikation. Kommunala investeringar kan endast ske där marknads aktörer inte finner det intressant att endast agera utifrån kommersiella grunder. Dessa investeringar bygger på passiv infrastruktur och främst kanalisation av fiber och omfattar etablering och upplåtelse av tomrör eller master för trådlösa tekniker som upplåts för operatörer. Tillgången till nationella och regionala bidrag förutspås vara begränsad men utvärderas kontinuerligt för att kunna vara en del av finansieringen.

2.3.5 Organisation, dokumentation och uppföljning

2.3.6 Organisation

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för bredbandsstrategin. Kommunstyrelsen ansvarar för implementeringen av strategin

Styrgrupp för bredband

En styrgrupp, bestående av utvecklingschef, landsbygdsutvecklare (bredbandskoordinator), kommundirektör, förvaltningschef Tekniska kontoret, och digitaliseringschef, sammanträder ca 4 gånger/år och hanterar löpande frågor kring avtal, ekonomi och utbyggnadsplan.

Samverkansgrupp

Gruppen samverkar löpande med de operatörer som är och vill vara aktiva inom kommunen. Gruppen består av representant från Tekniska kontoret, utvecklingschef samt bredbandskoordinator och operatörer.

2.3.7 Dokumentation och uppföljning

Bredbandsstrategin antas av kommunfullmäktige och revisioner av strategin godkänns av kommunstyrelsen. Bredbandsstrategin har bäring på fler kommunala dokument som revideras fortlöpande eller enligt tillhörande revisionsperiod. Samtliga kommunens större åtaganden och projekt inom bredbandsutbyggnaden ska dokumenteras och följas upp och utvärderingen knyts till måluppfyllnad. Kommunstyrelsens förvaltning har ansvaret för att strategin följs upp och utvärderas.

2.3.8 Handlingsplan

I denna uppdaterade bredbandsstrategi inkluderas en handlingsplan som bilaga. Strategin beskriver viktiga fokusområden och mål, handlingsplanen prioriterar

aktiviteter, visar på effekterna samt uppskattar kostnaderna som krävs för att stödja måluppfyllelsen. Handlingsplanen utvärderas och uppdateras årligen.

Handlingsplan 2021-2025 (huvudpunkter)

Insatsområden	När	Ansvarig
<p>Utveckla/säkra tillgången till digital kommunikation till samtliga hushåll och näringsidkare i Oskarshamns kommun.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prioriterade geografiska områden, delmål, se utbyggnadsplaner • Teknikval - en kombination av robust fiber samt trådlös kommunikation • Samverkansavtal med kommersiella aktörer och föreningar • Pris och anslutningsgrad 	2021-2025	Kommersiella aktörer Oskarshamns kommun
Bevaka och söka statlig finansiering kopplat till geografiska projekt	2021-2025	Kommersiella aktörer Oskarshamns kommun
<p>Insatser som adresserar fördelarna med fiberanslutningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • efteranslutningar • nyförsäljning 	2021-2025	Kommersiella aktörer i samarbete med Oskarshamns kommun

3 Referenser

Regeringens strategi ”Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi”,
<https://www.regeringen.se/4b00e7/contentassets/a1a50c6a306544e28ebaf4f4aa29a74e/sverige-helt-uppkopplat-2025-slutlig.pdf>

”Bredbandsstrategi för Kalmar län 2018-2025”, Region Kalmar län

<https://www.regionkalmar.se/Documents/Samarbetsportalen/Regional%20utveckling/Publikationer/Digital%20omst%C3%A4llning/Bredband/RKL-Regional%20bredbandstrategi%20f%C3%B6r%20Kalmar%20l%C3%A4n.pdf>

”Regional digital agenda 2019-2020”, Region Kalmar Län

<https://regionkalmar.se/Documents/Samarbetsportalen/Regional%20utveckling/Publikationer/Digital%20omst%C3%A4llning/Digital%20agenda/Regional%20digital%20agenda%202019-2020-RKL.pdf>

Relevanta stödjande dokumentation: